

Viurem mai en un Sant Antoni sense contaminació?

GUILLEM CARBONELL • Els 40.000 veïns i veïnes de Sant Antoni vivim en un dels barris amb l'aire més contaminat de Barcelona. Les dades són clares i oficials, les publica la Generalitat a través de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica, i també l'Ajuntament de Barcelona, amb informes com els de l'Agència de Salut Pública. Ens hem de resignar que això sigui per sempre més així o ens podem atrevir a marcar camins que portin cap a una solució?

En parlem amb Guille López, portaveu d'Eixample Respira, i amb Cristina Castells, directora d'Energia i Qualitat Ambiental de l'Ajuntament de Barcelona. [Pàgina 3 >](#)

Eixample Respira, plataforma veïnal i apartidista, va fer el 26 de juny la seva primera acció de protesta a l'estació de control de qualitat de l'aire d'Urgell amb avinguda de Roma. Aquesta instal·lació incompleix els nivells legals de diòxid de nitrogen des de fa nou anys. L'entitat neix amb l'objectiu d'aconseguir que es visualitzi la problemàtica de la contaminació i que l'administració pública doni una solució urgent al problema de salut que tots patim quan respirem cada dia l'aire contaminat.

Més de 140 comerciants del barri es coordinen contra els robatoris

GC • El primer crit d'alerta el van donar uns cartells penjats pel barri que denunciaven un increment de robatoris als comerços: "No volem ser alarmistes, però volem que se'ns escolti i que es faci alguna cosa per solucionar el problema", explica Isabel Blanco, del Bar Itacate (Borrell, 107). "És una realitat, no és una por inventada, i els números creixen. Al principi, al grup de WhatsApp érem 15, i ara ja som més de 140 comerciants de tot Sant Antoni.

Des que s'ho van començar a dir, de comerç a comerç, fa unes setmanes, ja tenen comptabilitzats 87 robatoris o intents de robatori en 67 locals. "El *modus operandi* és sempre el mateix: forcen el pany o reben tenen la persiana de matinada i entren a robar diners, mòbils i tauletes. En algunes botigues hi han entrat més de tres vegades. Els Mossos ens diuen que si al final no entren no és robatori, però també estem comptabilitzant intents de robatori, perquè provoquen despeses i creen sensació d'inseguretat", explica la Isabel.

Es tracta de robatoris nocturns o durant pauses del dia. "I fins ara no passava?", demanem: "Esporàdicament, sí, però estem en una punta: hi ha hagut setmanes amb dos o tres robatoris cada dia".

"Com us heu coordinat?": "Tot va néixer d'una manera espontània i continua creixent així. No ho promovem, però un comerciant parla amb el del costat i s'apunta a la llista. Hi ha comerciants als quals els han robat i, inevitablement, comerciants que senten que algun dia els tocarà. Avui tu i demà jo. La gent necessita una mica d'empatia, de vegades només contacten amb nosaltres per dir-nos: 'És que m'han rebentat la persiana', perquè senten que ningú no els escolta", explica la Isabel.

David Garcia, lampista del carrer Borrell, afegeix: "Ens ajudem entre nosaltres i donem visibilitat al problema. Abans, quan eren denúncies individuals, no ens feien cas, però ara ja hem sortit a Tele 5, a Cuatro, a *El Periódico*... I ens hem reunit amb Sant Antoni Comerç, amb els Mossos, amb la Guàrdia Urbana, amb l'Ajuntament... Comprovem tots els casos, som fidels a la realitat".

"I els veïns, com us poden ajudar?", els preguntem. "L'únic que demanem als veïns és que si de nit senten que s'està forçant una persiana truquin als Mossos. Molts comerciants treballen aquí però no hi vivim. Si els veïns col·laboren, tots hi guanyarem, perquè segur que igual que entren als comerços poden entrar a les finques".

ALS LECTORS

Durant la preparació d'aquest número hem tingut molt present la Mariona, l'alumna de 17 anys dels Salesians de Rocafort que va ser morta el 21 de maig a l'avinguda Mistral. Per això, dediquem aquesta edició de *L'Antònia* a la seva memòria i a tots els que l'estimaven. Mariona, els veïns i les veïnes del barri de Sant Antoni no l'oblidarem.

Bonpreu retira l'amiant i obrirà per Nadal a l'illa del Cinema Urgell

El Grup Bonpreu preveu obrir per Nadal el nou supermercat a l'espai on hi havia el Cinema Urgell. A l'interior d'illa hi haurà zona d'esbarjo infantil i plantes sobre la coberta del pàrquing, i s'hi accedirà per una entrada principal per Borrell i per un passadís d'entrada des d'Urgell. Ho van explicar representants de la cadena a Calàbria 66, en el transcurs d'una sessió informativa convocada per mirar de calmar les angoixes que molts veïns de l'illa tenien per la retirada de 2.200 metres quadrats de plaques d'uralita del sostre de l'antic cinema. El veïnat present semblava agrair les explicacions dels representants de Bonpreu i de l'Ajuntament, tot i mantenir la natural inquietud i estat d'alerta. La retirada de l'amiant va començar els primers dies de juny en una primera fase, que va durar dos dies. La segona fase començarà el dia 8 de juliol amb treballs previs a la retirada de plaques de fibrociment, com la col·locació de xarxes de seguretat. La retirada de plaques començarà el dia 15 de juliol i s'estima que durarà una setmana.

LLIBRES I BARRI

NUARA LÓPEZ • En Tísner (Avel·lí Artís i Gener) visqué durant uns anys a Sant Antoni, molt a prop del seu cunyat, l'escriptor Pere Calders. Com passa amb qualsevol veí que estima el seu barri, als seus llibres no hi poden faltar referències als carrers, espais lineals, urbans i públics, que tant s'impregnen en el nostre tarannà diari perquè formen part d'una subtil i a vegades quasi invisible intrahistòria.

En aquest fragment de les seves memòries, Viure i veure (Pòrtic, 1989, vol. 1, p. 29), ens descriu una situació personal viscuda l'any 1936 als carrers del barri: **"Abans de sortir de casa a quarts de set vaig clavar una darrera ullada a la maleta. Vam enfilar pel carrer Tamarit cap a la Ronda. Quan travessàvem les vies perpendiculars -Calàbria, Viladomat, Borrell, Urgell i Villarroel- ho fèiem ajupint-nos, entre el gros espetec de trets, com si el gest d'acotar-se servís d'alguna cosa. Uns homes armats amb fusells, amb tot l'aspecte de treballadors sindicalistes, no ens van deixar passar pel tros de Ronda entre Floridablanca i Sepúlveda."**

Al marge de la seva activitat artística, periodística i literària, Tísner fou també un lluitador incansable per les llibertats de Catalunya i per la democràcia. Què en pensaria, de la situació que vivim avui dia? Probablement en parlaria amb algú de nosaltres a la cantonada d'alguns d'aquests carrers...

▲ **Up** *El Gimnàs Social Sant Pau ha evitat, de moment, l'embarquement i l'amenaça de desnonament gràcies a les donacions per valor de 30.000 euros fetes per quinze entitats, condicionades al fet que les administracions públiques compleixin les demandes a què es van comprometre i posin la resta del que es necessita. "Estem esperant un desenllaç", ens expliquen.*

▼ **Down** *La llar d'infants Viladomat i les Escoles Griselda tanquen per motius econòmics derivats de desorbitades apujades de lloguer. "Com hem arribat fins aquí? De qui és el barri?", es preguntava a Twitter l'escriptora Tina Vallès. Fem Sant Antoni ha convocat el veïnat el 3 de juliol davant l'escola sota l'eslogan "Volem seguir essent barri".*

TENDÈNCIES

La Salumeria, colmado italià, celebra el segon aniversari

Als veïns de Sant Antoni no ens cal viatjar a Itàlia per comprar pasta i altres productes d'alimentació de marca italiana. Ho podem fer, per exemple, a La Salumeria (Comte Borrell, 8), un colmado típicament italià que el 27 de juliol celebrarà el segon aniversari. Ens hi atendran en Saverio Centrone i en Pellegrino Petrillo, originaris de la província d'Avellino, que expliquen: "La idea de la botiga és importar productes italians de qualitat sense apujar-ne els preus". El públic de l'establiment és molt divers: italians, veïns el barri, turistes... Un anècdota? "Quim Monzó ens va mencionar en un tuit parlant de 'nduja (un producte calabrès semblant a la sobrassada) i aquell dia en vam vendre... 10 quilos!", expliquen.

La Salumeria és la seva primera botiga i tenen el somni d'obrir-ne més arreu d'Europa.

OCI

Ha reobert el Cafè Bar Alegria

El Cafè Bar Alegria (Gran Via amb Borrell) ha reobert, amb Carles Abellán, el seu fill Tomàs i Max Colombo al capdavant. "Convidem els veïns a tornar al bar, on trobaran el local de sempre, cuina ininterrompuda, tapes i entrepans i plat del dia de dilluns a divendres (el dijous, arròs)", ens han dit des de l'equip que relança l'Alegria. El bar, d'estil modernista, va ser inaugurat el 1899.

FESTIVALS

"Hi haurà tercera edició del Gran Price Vinyl Fest"

Inspirant-se en fires franceses i en el Dominical va néixer, fa un any, el *Gran Price Vinyl Fest*, dedicat al disc vinil. Fa uns dies se'n va celebrar la segona edició, a Calàbria 66, i n'hem demanat una valoració a l'impulsora del certamen, Emma Tarragó: "Va anar molt bé. Inspirant-nos en l'estètica de la mítica Sala Price, vam estrenar l'activitat Dj's vs Dealers, en què els Dj's havien de fer una selecció de discos a una parada assignada per sorteig, res a veure amb el seu estil habitual, i punxar-los durant una hora i mitja". Tarragó ens ha confirmat que hi haurà tercera edició del festival.

EDUCACIÓ

Una alumna dels Escolapis guanya el Certamen de Lectura

Sara B., una alumna dels Escolapis de Sant Antoni, va guanyar la final del Certamen de Lectura en Veu Alta en la categoria del cycle mitjà de primària, d'entre 8 i 10 anys. La final del certamen, en què van participar 80.000 alumnes de 1.009 escoles, es va celebrar el 4 de juny al TNC.

POLÍTICA

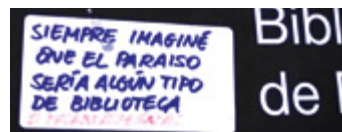
Què vam votar els veïns de Sant Antoni a les municipals?

Esquerra Republicana es va imposar, per poc, a les eleccions municipals del 26 de maig al barri de Sant Antoni. Van anar a votar el 68,1% dels 26.559 veïns del cens i els vots es van distribuir així: **Esquerra Republicana, 4.270 vots (23,7%); Barcelona en Comú, 4.182 vots (23,2%); PSC, 2.711 vots (15%); Junts per Catalunya, 2.316 vots (12,8%); Barcelona pel Canvi – Ciutadans, 1.661 vots (9,2%); Barcelona és Capital – Primàries (Jordi Graupera), 871 vots (4,8%); CUP, 841 vots (4,7%); PP, 757 vots (4,2%); PACMA, 131 vots (0,7%), i Vox, 111 vots (0,6%)**. Per cert, el cens de Sant Antoni ha baixat de 891 persones des de les municipals del 2015, quan vam ser cridades a votar 27.450 persones. Seria interessant analitzar el perquè d'aquest descens.

PARETS DE SANT ANTONI

Les biblioteques, paradisos terrenals

ISABEL APARICI • A l'entrada de la Biblioteca Joan Oliver hem trobat aquesta frase de Jorge Luis Borges, tota una declaració d'amor a la lectura i als llibres. L'adhesiu és una acció de #palabraspegadas, que també ha deixat petja en alguns autobusos del barri. Precisament l'hem fotografiat coincidint amb diverses jornades de vaga del personal de les biblioteques, que reivindiquen més professionals, un manteniment millor i més pressupost per a llibres i per a activitats, per tal que aquests paradisos terrenals puguin mantenir la qualitat del servei.

Guille López: "D'aquí a 20 anys no hi haurà contaminació; ho podem avançar?"

Per saber si arribarem a viure sense contaminació a Sant Antoni, cal primer saber on som. **Guille López, d'Eixample Respira**, ens ho explica: "A Barcelona s'incompleixen sistemàticament els nivells legals de NO₂ (diòxid de nitrogen)". La taula mostra, en vermell, totes les estacions de control que des de l'any 2014 incompleixen el límit legal de 40 µg/m³ de mitjana anual, entre les quals sobresurt la de l'Eixample:

	2014	2015	2016	2017	2018
Valor límit legislació EU (µg/m ³)	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
Estació de trànsit a l'Eixample	52.30	56.71	56.06	59.50	53.87
Estació de trànsit a Gràcia	51.60	54.74	49.36	52.12	46.29
Estació de fons a Poblenou	39.31	45.18	42.77	44.13	39.00
Estació de fons a Ciutadella	37.22	42.51	38.61	37.93	35.49
Estació de fons a Sants	31.96	36.19	32.08	36.12	33.07
Estació de fons a Vall Hebron	28.43	32.16	29.14	32.77	28.99
Estació de fons a Palau Reial	31.14	34.71	30.36	32.18	28.78

"Pel que fa a l'altre contaminant principal, les micropartícules (PM₁₀, PM_{2.5}), a Barcelona es compleixen els valors legals que marca la UE, però es fa amb valors que són el doble dels recomanats per l'OMS. Segons dades de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el 68% de la població de la ciutat està exposada a nivells il·legals de NO₂, i el 97%, a valors per sobre dels recomanats per l'OMS. Per descomptat, això passa a Sant Antoni".

"Aquest fet té conseqüències molt serioses sobre la salut dels veïns", continua explicant Guille López. "Ho podem resumir en tres frases, documentades pel doctor Jordi Sunyer, investigador de l'ISGlobal:

- Si a Barcelona tinguéssim els nivells de qualitat de l'aire recomanats per l'OMS, deixarien de produir-se 1 de cada 3 ictus, 2 de cada 10 infarts de miocardi o 2 de cada 10 càncers de pulmó.

- Hi ha estudis que certifiquen que, si el teu fill va a una escola en una zona amb trànsit, té un desenvolupament del cervell inferior que si va a una escola amb menys trànsit.

- Les dones que passen l'embaràs en carrers amb més trànsit tenen el risc que el nen pesi menys, la qual cosa determina el creixement la resta de la vida.

Segons López, "si bé és cert que comença a haver-hi un cert consens en el diagnòstic del

problema, no passa el mateix amb les solucions ni amb la urgència a l'hora d'aplicar-les.

Cristina Castells, directora d'Energia i Qualitat Ambiental de l'Ajuntament de Barcelona, explica que "el principal causant del NO₂ que rebem a la ciutat és el trànsit, i per reduir-lo cal reduir el nombre de vehicles que circulen per la ciutat i que els que acabin per circular siguin nets".

"Cal canviar el model de ciutat i, com a

ciutadania, també ens cal canviar el paradigma actual de vida, mentalitats i hàbits", afegeix Castells. "Per això, cal modificar la fisonomia de la ciutat, crear més espai per als ciutadans i reduir els espais per als vehicles: la pacificació del carrers, la incorporació de carrils bici on hi havia carrils per a vehicles o les superilles en són bons exemples".

"També cal continuar apostant per facilitar alternatives de mobilitat que prioritzin el transport públic competitiu i net. Amb l'establiment d'una zona de baixes emissions permanent a l'àmbit Rondes de Barcelona, a partir de l'1 de gener del 2020, estem plantejant un pas més, perquè els vehicles més contaminants no podran circular".

Castells conclou que "cal apostar fort per reduir la contaminació, perquè no parlem només d'un problema ambiental, sinó també de salut: la contaminació de l'aire comporta 354 morts prematures a l'any a Barcelona".

No volíem acabar l'article sense intentar contestar la pregunta de portada: viurem mai en un Sant Antoni sense contaminació? En Guille López es llença a la piscina: "Jo crec que sí. La contaminació, per com està evolucionant la societat i la tecnologia, en 20 anys s'haurà aconseguit fer desaparèixer. El repte que tenim ara és que no haguem d'esperar tot aquest temps per aconseguir-ho".

Tapantoni

TONI QUESADA · Aquest any no em volia perdre el Tapantoni i, amb el meu posat més aventurer, vaig sortir a caçar la millor tapa. És una ruta gastronòmica molt ben organitzada, que des de fa més de deu anys permet anar fent un tastet de tapes i copes per diversos bars i restaurants del barri. El nom ja ho diu tot.

Ja sabeu com és de complicat el món on vivim (del qual el barri de Sant Antoni forma part encara que de vegades no ho sembli), i com de vegades les idees més senzilles acaben complicant-se de mala manera. Danys col·laterals, en diuen ara. Ho dic perquè d'entrada la cosa sembla fàcil: un mapa ple de punts on s'explica la tapa que hi trobaràs.

Però és quan t'hi trobes, buscant al mateix temps els carrers, els noms dels locals, els horaris i les tapes que es donen a cada lloc, que la cosa es complica. Sobretot si portes tres copes o vas mort de gana. De fet, per ser usuari i practicant del Tapantoni s'ha de tenir un màster en ciències socials i mobilitat.

Jo, que soc més de lletres, sempre he cregut que en tota equació hi ha una part que hi surt perdent. Ja sigui perquè al restaurant no li quadren els números, perquè els clients habituals veuen la seva taula plena d'oportunistes desesperats per menjar a preu de ganga o perquè els que fem de *tapantonerus* anem d'un costat a l'altre fent nosa i amb la sensació de no tenir un lloc on caure morts.

El millor de tot plegat és anar provant llocs i veure que no hi ha ni dos bars ni dues tapes iguals. Podríem especular agosaradament sobre si hi ha un paral·lelisme entre la riquesa de les nostres tapes i la diversitat de la societat actual, però no ho faré. De tota manera, l'esdeveniment ha estat un èxit un any més i, ara com ara, el Tapantoni s'ha consolidat com una d'aquelles tradicions que recordarem amb la nostàlgia dels temps millors.

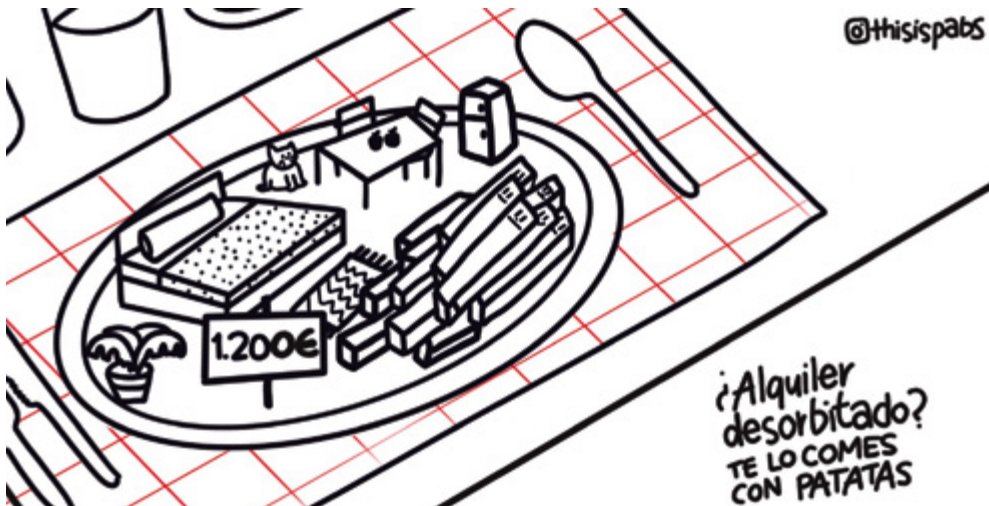
Quatre consells de l'Agència de Salut Pública per "esquivar" la contaminació

- 1 La ventilació de l'habitatge és millor fer-la a les hores amb menys volum de trànsit.
- 2 Desplaça't de forma activa (caminant o amb bicicleta). Els beneficis per a la salut superen de llarg els riscos de l'exposició a la contaminació.

- 3 Quan et desplacis caminant, amb bicicleta o corrent, escull els carrers i les hores amb menys volum de trànsit. Evita la proximitat als tubs d'escapament.

- 4 En cas d'episodis de PM₁₀ es recomana reduir l'exercici físic intens a l'exterior.

RETRATS DE SANT ANTONI

Josep Saura, ebenista i comerciant de Mobles Núria: "Aquest és un barri viciós!"

GC • En Josep Saura és un dels millors conversadors del barri. Parla de la vida, de la ciutat, del barri, de política... El vaig conèixer quan li vaig comprar uns prestatges i els va venir a instal·lar a casa: "Ja aguantaran tant de pes?" li vaig preguntar. "Això? Tota la vida!" De moment porten 17 anys drets.

Va néixer a la Vall de Benasc el 1943: "Si no has vist la Vall de Benasc, no has vist res. S'hi parla benasquès, un dialecte del català de transició cap a l'aragonès. Hi ha uns 25 pobles i cada pocs pobles la pronúncia va variant. I hi ha l'Aneto, és clar!".

Va arribar a Barcelona l'any 1962; és un home d'oficis: "Soc ebenista. Primer vaig treballar en mobles, després 40 anys al manteniment d'una indústria farmacèutica. I també de mecànic".

La botiga, Mobles Núria, la van comprar fa 35 anys a un senyor gran que la tenia molt deixada: "Es diu així per la mestressa".

Urgell amb Sepúlveda és un gran xamfrà: "Quan encara no hi havia la línia lila, Urgell era una riuada de gent que cada dia anava al mercat, als Encants, al Dominical, al cinema...".

No deixa de picar fusta mentre parla: "Gau-deixo molt de Barcelona, cada dia m'agrada més. Surto al carrer i miro les cases, les portales, aquestes meravelles d'edificis... Quan vaig arribar i vaig veure això de l'Eixample, em va encantar. Després ho van descobrir els periodistes! Hi trobo tot el que necessito i ningú no m'imposa res, em governa jo."

Algun consell per als comerciants? "S'ha de treballar bé, ser honest i seriós, perquè si t'en-

ganyen ja no tornes més. I és molt important tenir els proveïdors contents; en un moment determinat els pots exigir, els pots demanar..."

Un consell per als joves i per a les famílies? "Les coses te les has de guanyar tu, has de tenir unes idees, unes metes. No hi ha res gratuït, si no és que et toca la loteria. Hi ha cinquanta mil coses per fer, els oficis són molt importants i tota la vida han anat bé. Fer de paleta és un gran ofici, vagis on vagis els paletes sempre tenen feina".

Ara vivim temps convulsos i de molts canvis... Aquest país té mitjans per tirar endavant, però està molt viciat i això ve de molt lluny. Ens amenacen amb les pensions, però si desaparegués la corrupció hi hauria diners de sobres per a tot".

I un consell per als pares i mares? Nosal-tres ens hem gastat molts diners a criar els fills. Se'ls ha de donar suport i guiar, seguint les aficions que tenen. Els has d'enfocar, els has de marcar un camí, una meta. De vegades és difícil, però si hi ha unes mínimes possibilitats se'ls ha de guiar. Si no pot ser una carrera, doncs un ofici o altres coses".

Com veus el barri? Sant Antoni és un barri viciós perquè, quan estàs acostumat a viure en un barri com aquest, anar-te'n és complicat! És molt còmode per viure-hi, molt. Ben comunicat i amb comerç. És barri barri. I no som un barri conflictiu. Quan la gent de Barcelona necessita determinades coses ve aquí perquè saben que les coses es venen bé de preu. També la gent del Raval ve a Sant Antoni a respirar. Però molta gent se n'ha d'anar, veïns que vivien de lloguer i ja no hi són. Això dels preus dels lloguers tan alts és la ruïna. He vist gent plorar perquè havia de marxar del barri.

"Saps quina fusta és aquesta?", em diu quan ja estic a punt de marxar. "És fusta de boix. Allà al meu poble n'hi ha molt, de boix. És una fusta molt suau, veus? Llàstima que ara hi ha una eruga que l'ataca".

PENSAMENTS

JORDI BATALLA • Com deia el poeta, "l'estiu arriba sobtadament una nit qualsevol de principis de juny i se'n va, també sobtadament, una nit qualsevol de finals de setembre".

L'estiu és breu per als infants que corren lliures, els amors apassionats, els lladres enfeïnats, els viatgers il·lusionats, els mestres relaxats, per a aquells que hi somnien durant tot l'any.

L'estiu és etern per als avis aparcats, els cambres estressats, els jornalers explotats, les parelles esgotades, els presos esperant sentència, per a aquells que el temen durant tot l'any.

Breu o etern, aquests dies passaran deixant ferides o petons, calers o deutes, riures o badalls, buidor o esperança, i mai més no tornaran.

Visquem doncs, estimem, resistim, badem, somniem...

Vols rebre el pròxim número de 'L'Antònia' per e-mail? Demana-ho a www.lantonia.cat

L'Antònia · Revista del barri de Sant Antoni, Barcelona
www.lantonia.cat

revistalantonia@gmail.com

Edita: Guillem Carbonell.

Col·laboradors: Isabel Aparici

(www.caligrafiasurbanas.blogspot.com), Jordi Batalla,

Nuara López, Pablo Fernández,

Toni Quesada.

Correctora: Judit Canalias.

Disseny i maquetació:

www.hernanverdinelli.com.

Les opinions de L'Antònia

només s'expressen a través

del seu editorial; la resta

d'escrits són opinions

de cada col·laborador.

Número de dipòsit legal:

B 18843-2018. Aquest exemplar

és gratuït. La seva impressió

ha costat 11 cèntims d'euro,

i se n'han fet 5.000.

Quan hagi llegit

L'Antònia no la

llencis: guarda-la

o passa-la!

